

Eidsvoll søylen til Lom

Etter mer enn 50 års debatt skal Wilhelm Rasmussens nasjonalmonument «Eidsvoll søylen» reises i full størrelse. Åmund Elvesæter i Lillehammer har tatt på seg alle kostnader med å få reist monumentet ved Elveseter turisthotell i Lom.

GUNN GRAVDAL

Lillehammer
Åmund Elvesæter har allerede startet arbeidet med å reise Eidsvoll søylen på sin eiendom i Lom. Kontrakten mellom ham og Rasmussens arvinger er undertegnet, og arbeidet kommer

trolig til å koste flere millioner kroner.

– Dette er den største gaven jeg noensinne har mottatt, sier Åmund Elvesæter. Han har arbeidet i mange år for å få reist «Eidsvoll søylen» som er laget av hans avdøde venn, Wilhelm Rasmussen.

– Det er en lang lidelses-

historie som endelig tar slutt. Rasmussen hadde sterk tilknytning til Lom og Bøverdalen hvor monumentet skal reises, sier Elvesæter og understreker at han og Rasmussen sto på hver sin side under krigen.

For det er Wilhelm Rasmussens sympati for okkupantene under siste verdenskrig som gjør at Stortinget aldri har ønsket å reise det 32 meter høye monumentet. Eidsvoll søylen var opprinnelig bestilt som nasjonalmonument og skulle stå på Eidsvolls plass, etter en ide av Henrik Wergeland for 180 år siden. At Åmund Elvesæter nå velger å reise verket for

egen regning, vil trolig vekke sterke reaksjoner blant gjenlevende etter andre verdenskrig.

– Det er vanskelig – om ikke umulig – å tenke seg at Stortinget i overskuelig framtid kan reise monumentet til Wilhelm Rasmussen. Jeg vil tippe at den dagen det blir reist i Bøverdalen, vil det vekke reaksjoner. Det sier direktøren i Stortinget, Hans Brattestå.

Men historien bak Eidsvoll søylen skremmer ikke Åmund Elvesæter. Han har spurt sin kone Jessie og sønnen Rungne om å få bruke oppsparte midler til å reise søylen på Elveseter.

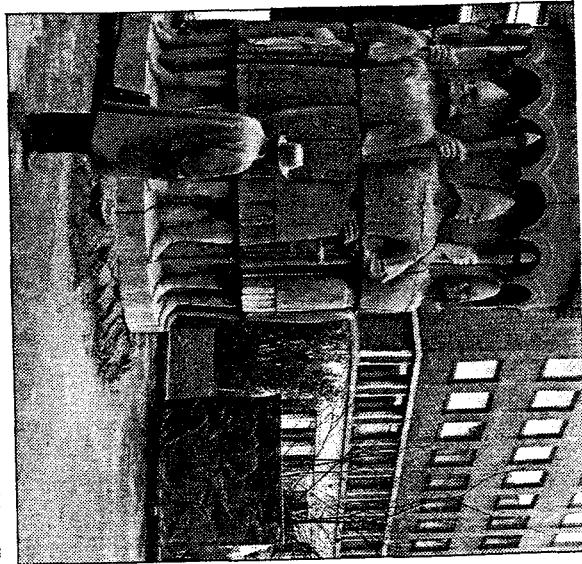
Gravearbeidet startet før jul, og allerede rundt midtsommer vil det gigantiske monumentet på rundt 400 tonn stå ferdig.

Wilhelm Rasmussen rakk aldri å gjøre ferdig mer enn halvparten av Eidsvoll søylen, men gipsplatene til de resterende delene ligger lagret i et skur på Skøyen i Oslo. Nå ønsker Åmund Elvesæter i forståelse med arvinger og cand.jur. Andreas Stangeland, som på vegne av Wilhelm Rasmussen har ansvaret for søylens framtid, å støpe resten av søylen i kunstbetong.

– Det har irritert meg kolossalt at Stortinget ikke

har kunnet ta vare på monumentet. Arbeidene ble plassert i et skur og har forfalt i mange år. Jeg har hatt fire møter med tidligere Stortingspresident Gutorm Hansen, og har hatt kontakt med Rasmussens familie om å få reise monumentet i Lillehammer. Kommunen var derimot ikke interessert, og jeg har derfor valgt å ta på meg ansvaret med å få reist Eidsvoll søylen selv, sier Åmund Elvesæter. Han var ikke interessert i å reise kun det ferdige produktet, men ville ha hele søylen i full størrelse.

Rasmussens kontroversielle monument, «Eidsvoll søylen», skal nå reises i Lom.

Onsdag 8. januar 1992 **Aftenposten**

102374